

ANG KLINIKA NG GILLETTE

(sa paningin ng mga dumaan)

“Ang klinika ay gumagamot ng mga pasyente. Ang isang mapag-arulang pamayanan ay umaalalay sa mga tao.”

I. Ang Klinika

Naaalala kong ikinukuwento ng aking ina kung paanong, noong dekada 1960, nang ipanganganak na niya ako, kakaunti ang mga klinika at ang ospital ay para sa may sakit; kaya pinili niya ang pinakamagandang lugar na kaya niya para gawin iyon: ang sarili niyang bahay, sa sarili niyang kama.

Pagkapanganak na pagkapanganak sa akin, may isang babae roon, ang tinatawag nilang hilot, at sinabi niya sa aking ina na maganda ang pagkakalabas ko — at na, kung ayaw ako ng aking ina, iuuwi niya ako sa kanyang bahay.

Tinamaan siya ng aking ina ng isang tingin. Ngunit marahil hindi alam ng hilot na hindi ako kailanman magiging pag-aari ng iisang babae lamang, kundi ng lahat ng babaeng aking makikilala; at makalipas ang dalawampung taon ay pumunta ako sa kanyang bahay. Ako ay isang lalaking may isang salita. Hindi ko siya kayang biguin.

Ang pambungad na ito ay hindi ironiyang pampanitikan, ni biro. Iisa lamang ang ibig sabihin nito: bago ang klinika bilang isang lugar. Hindi ito nagmula sa atin mula sa mga Ehipsiyo, ni mula sa mga Asiryo o sa mga Babilonyo. Bunga lamang ito ng isang sistemang pangkalusugan na ginawang kalakal ang patolohiya at ginawang brand ang mga gamot nito.

Hindi nito kailanman hinangad na palitan ang mga ospital, na nananatiling isang institusyon; ngunit lagi nitong pinapaniwala ang pasyente na, kung magbabayad siya, makakukuha siya ng higit pa — ng pinakamahusay.

May mga lugar na gumaganap ng isang tungkulin. Ang iba ay nagiging isang posibilidad.

Iyon ang araw na pinasinayaan ang klinika sa aking lungsod: ang kauna-unahan sa uri nito na makapag-aalok ng kumpletong listahan, na kayang saklawin ang buong medisina, kahit man lang ang pangunahing uri — ang medisina ng mga karaniwang tao, wika nga.

Tatlong punong manggagamot ang itinalaga, ang mga dapat bumuo ng estrukturang medikal. Matapos magsagawa ng mga panayam upang kumuha ng mga doktor, nagkulong sila sa isang silid upang magpalitan ng pananaw kung paano gagawin ang pagpili.

Ang kasunod nito ay iniuulat ko hindi bilang katotohanan, kundi bilang noir — ikinuwento sa akin ng isang pangkat ng mga kaibigang doktor na kareretiro lamang mula sa sistemang pangkalusugan ng Italya, na ikinukuwento ito sa amin na nasa sales para patawanin kami, at para ipaalam sa amin na sila man ay may sarili nilang mga kuwento.

Isang salaysay na personal kong itinuturing na kuwentong-bakuran, isa sa mga mapapait na birong ginagamit mismo ng mga doktor upang pag-usapan ang ibang mga doktor — isang kakaiba at natatanging lahi, na hindi ko na ipagkakatiwala kahit ang pag-aalaga sa aking pusa.

Isinusulat ko ito hindi bilang hatol, kundi bilang larawan ng kung gaano kalaking kawalang-tiwala ang naipon na ng mga karaniwang tao laban sa isang medisina hindi na nila nararamdamang kanila.

Ganito ito ikinuwento. Ang pinakamatanda sa tatlo — isang lalaking nagtrabaho rin sa ilalim ng lumang rehimen — ay nagsabing ipaliliwanag niya kung paano pipiliin ang mga bagong doktor, sa pamamagitan ng tinawag niyang prinsipyo ng bilang na tatlo.

Kung makatagpo ka ng doktor na maraming nauunawaan, ipadala mo siya sa general practice: doon, sa tulong ng karanasan, sasagutin niya nang mag-isa ang

karamihan sa mga tanong.

Kung makatagpo ka ng mga katamtaman, may kakayahan ngunit hindi napakahusay, ilagay mo sila sa mga operating room: sa gayon, kapag nagbukas sila, makikita nila ang kanilang matatagpuan at matututo silang ayusin ito.

At ang mga kakaunti ang nauunawaan, o ang mga dumarating na irekomenda ng mga partido at ng mga listahan ng paglalagay, ibigay mo sa kanila ang mga gawain kung saan — ayon sa malupit na biro — ang kalikasan na ang halos gumagawa ng lahat ng trabaho kapalit nila.

Iyon ang bersiyong pambakuran, siyempre. At gaya ng bawat kuwentong-bakuran, mas kaunti ang sinasabi nito tungkol sa mga doktor kaysa tungkol sa mga nagkukuwento nito: kung gaano na lamang kaliit ang natitira nilang pananampalataya.

At sa gayon isinilang ang klinika. Ang tunay na karanasan nito ay hinubog ng mga pasyente; at ang mga buhay lamang ang nagsalita tungkol dito — ang mga pinalad, hindi ang mga tinamaan ng kasawian. At nang lumiko ang lahat sa mas masama, ang klinika ng Hilaga — ng alinmang bansa — ang kumatawan sa mas mabuting bahagi: dahil laging ipinaaalala ng Hilaga ang kayamanan at industriya, at doon, ang pagbabayad para sa pangangalaga ay nagbibigay ng impresyon na mas mahusay ito.

Pagkatapos ay ipinasara ang mga asylum para sa mga kriminal, at isinilang ang mga klinikang pangsaykiyatriya — na kalaunan ay ginawang para sa mga kondisyong neurolohikal. Hindi na lamang ang mga sertipikadong baliw ang ginagamot, kundi pati ang ibang mga patolohiya.

II. Epilogo

Ang klinika ay isang gusali. Ang isang pamayanan ng pag-aaruga ay higit pa roon.

III. Pahina ng May-akda

Ang akdang ito ay hindi ipinagawa ng sinuman.

Hindi ito ipinagbili.

Hindi ito ginawa para sa layuning pangkomersiyo.

Isinulat ito upang magpatotoo sa halaga ng rehabilitasyon, ng dignidad ng tao, at ng ugnayan ng mga tao.

Ang tanging bayad na hinihingi ay isang simbolikong dolyar — hindi bilang kabayaran sa akda, kundi bilang patotoo sa isang pinagsasaluhang paninindigan sa isang kultura ng pag-aaruga, pag-asa, at pananagutan.

Ferdinando